

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΣΤΗΝ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑ ΠΕΛΩΝΗ

Το σχέδιο για τη νέα Υπηρεσία Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (EBCG) που θα αναλάβει τον έλεγχο των εξωτερικών συνόρων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε μια ύστατη προσπάθεια να διασωθεί η ζώνη Σένγκεν και το οποίο θα παρουσιαστεί την επόμενη εβδομάδα στο Ευρωκοινοβούλιο και στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο παρουσιάζει αποκλειστικά στα «ΝΕΑ» ο Δημήτρης Αβραμόπουλος. Ο επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας παραδέχεται ότι η νέα Υπηρεσία – θα αντικαταστήσει τη Frontex – θα μπορεί να παρεμβαίνει στα σύνορα χωρίς σχετικό αίτημα από κράτος-μέλος.

Η νέα Υπηρεσία, η οποία θα στελεχώνεται «και από τα εθνικά σώματα που είναι αρμόδια για τη διαχείριση των συνόρων», θα μπορεί ακόμη να παρεμβαίνει στην πρόληψη καταστάσεων κρίσης, αλλά και σε περιπτώσεις κατά τις οποίες θεωρεί ελλιπή τη φύλαξη των συνόρων. «Το νόημα είναι να μοιραστούν τη διαχείριση των εξωτερικών μας συνόρων. Αυτό που θα ισχύει για τα εξωτερικά σύνορα στην ιταλική ή πολωνική πλευρά θα ισχύει και για την ελληνική» λέει στα ΝΕΑ ο Δημήτρης Αβραμόπουλος, υποστηρίζοντας ότι «επί της ουσίας δεν τέθηκε ποτέ ζήτημα αποβολής της Ελλάδας από τη Σένγκεν». Σημειώνει ότι η Ελλάδα δεν ήταν έτοιμη στην αρχή (όπως και άλλες χώρες), ότι έχει επιταχύνει τις προσπάθειες, αλλά και ότι «όλα τα hotspots πρέπει να λειτουργήσουν το συντομότερο δυνατόν».

Υπάρχει η αίσθηση ότι όσο μεγαλύτερη είναι η κρίση τόσο πιο πολύ περιχαράκωνται τα κράτη-μέλη σε εθνικές πολιτικές αντί να κάνουν τις απαιτούμενες υπερβάσεις. Θα είναι τελικά η προσφυγική κρίση η πραγματικά υπαρξιακή κρίση για την Ευρώπη (αντί της κρίσης στην ευρωζώνη);

Οπωσδήποτε. Η παρούσα προσφυγική κρίση θέτει υπό αμφισβήτηση τον ίδιο τον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θέτει υπό αμφισβήτηση την ίδια την ιδέα για το τι μας καθορίζει ως Ένωση: την αλληλεγγύη μας. Αλληλεγγύη δεν είναι μια αφηρημένη έννοια: μιλάμε για ανθρώπους. Μιλάμε για το μέλλον της Ευρώπης

ως πολιτικής οντότητας. Δεν είναι τυχαίο ότι το Προσφυγικό - Μεταναστευτικό δοκιμάζει την πορεία της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης. Η Ευρώπη έχει μια ιστορική επιλογή μπροστά της. Ή θα αντιμετωπίσει ενωμένη τις παγκόσμιες προκλήσεις που έχει μπροστά της ή θα γυρίσει πίσω την Ιστορία.

Φαίνεται τώρα ότι ο διαχωρισμός Βορρά - Νότου που κυριάρχησε με την κρίση του ευρώ έχει μετατραπεί σε διαχωρισμό παλαιάς και νέας Ευρώπης. Τι θα γίνει με τις χώρες που σηκώνουν φράχτες και δεν θέλουν να δεχθούν πρόσφυγες στο έδαφός τους;

Πέρασαν δεκαετίες ώσπου να καταφέρουμε να ριζώσουμε τους φράχτες και τα τείχη. Δεν είναι τώρα η ώρα να τα ξανασπασούμε. Δυστυχώς, βλέπω μια αναβίωση του εθνικισμού και της ξενοφοβίας. Το καθήκον μας είναι να αντιμετωπίσουμε αυτά τα φαινόμενα. Δεν υπάρχει παλιά ή νέα Ευρώπη, Νότια ή Βόρεια. Υπάρχει μόνο μια Ευρωπαϊκή Ένωση, και πρέπει να

Ο επίτροπος Μετανάστευσης, Εσωτερικών Υποθέσεων και Ιθαγένειας Δημήτρης Αβραμόπουλος μιλάει στα «ΝΕΑ» για τη ζώνη Σένγκεν, την προσφυγική κρίση και παρουσιάζει το σχέδιο για τη νέα Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή που θα αντικαταστήσει τη Frontex

Δημήτρης Αβραμόπουλος

«Να μοιραστούνε τη διαχείριση των εξωτερικών μας συνόρων»

υπερασπιστούμε τις αξίες και τα θεμέλιά της. Μονομερείς ή εθνικές αποφάσεις δεν θα προσφέρουν καμία απάντηση. Ο μόνος δρόμος προς τα εμπρός είναι περισσότερη Ευρώπη. Ο μόνος δρόμος είναι η κοινή προσέγγιση σε ένα ζήτημα που μας αφορά όλους εξίσου.

Μήπως είναι αυτός ο λόγος για τον οποίο όλο το βάρος πέφτει στη δημιουργία των hotspots στην Ελλάδα και στην Ιταλία, ενώ το πραγματικό πρόβλημα είναι άλλο και αλλού; Είναι το Προσφυγικό θέμα προστασίας των συνόρων;

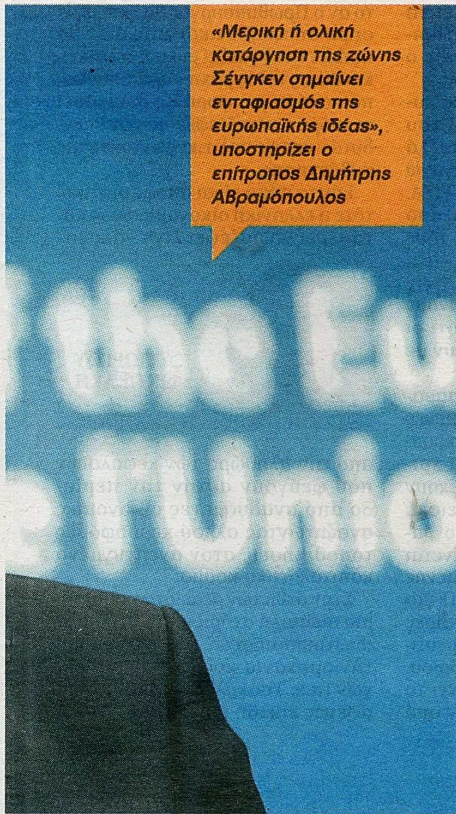
Η προσφυγική κρίση είναι ένα πολύπλοκο ζήτημα, γι' αυτό και δεν μπορεί να απλές απαντήσεις. Πρώτα απ' όλα, η Ελλάδα και η Ιταλία βρίσκονται γεωγραφικά στην πρώτη γραμμή, είναι τόσο απλό. Δεύτερον, έχουμε συνεχή αστάθεια στις γειτονικές μας χώρες (Συρία, Λιβύη). Τρίτον, η Ευρώπη εξακολουθεί να θεωρείται φάρος ελπίδας και ασφάλειας. Όλα αυτά τα στοιχεία συμβάλλουν στην ώθηση των μεταναστευτικών ροών. Αλλά το μόνο πράγμα που είναι σαφές είναι ότι καμία χώρα δεν μπορεί να τα καταφέρει μόνη της. Η προσφυγική κρίση δεν γνωρίζει σύνορα.

Αυτοί οι άνθρωποι είναι απελπισμένοι, δεν έχουν τίποτα να χάσουν και έχουν ήδη διανύσει χιλιάδες χιλιόμετρα. Κανένα φράχτη, κανένα τείχος δεν θα τους κρατήσει πίσω. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο χρειαζόμαστε μια συλλογική προσέγγιση, σε μια ισορροπία αλληλεγγύης και υπευθυνότητας.

Είστε ικανοποιημένος απ' όσα έκανε η Ελλάδα και από τη συνεργασία σας με την ελληνική κυβέρνηση;

Ας είμαστε ειλικρινείς: η Ελλάδα δεν ήταν έτοιμη στην αρχή – όπως δεν ήταν έτοιμες πολλές άλλες χώρες. Και δεν μπορούμε να ξεχάσουμε το γενικότερο πλαίσιο στην Ελλάδα, συγκεκριμένα την οικονομική κρίση και τις αλλαγές στην κυβέρνηση. Παρ' όλα αυτά, τους τελευταίους μήνες η Ελλάδα έχει ήδη επιταχύνει σημαντικά. Έχουμε το hotspot στη θέση του στη Λέσβο και έχω συγχαρεί τον υπουργό Μουζάλα πολλές φορές για το σημαντικό του έργο μέχρι στιγμής. Αλλά δεν είμαστε ακόμη εκεί. Όλα τα hotspots θα πρέπει να λειτουργήσουν το συντομότερο

«Μερική ή ολική κατάργηση της ζώνης Σένγκεν σημαίνει ενταφιασμός της ευρωπαϊκής ιδέας», υποστηρίζει ο επίτροπος Δημήτρης Αβραμόπουλος

δυνατόν και οι μετεγκαταστάσεις να επιταχυνθούν. Είμαι ευτυχής που βλέπω ότι η Ελλάδα ζήτησε βοήθεια μέσω του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Πολιτικής Προστασίας, καθώς και μέσω της Frontex. Γι' αυτό υπάρχει η Ευρωπαϊκή Ένωση: να βοηθά τις χώρες όταν δεν μπορούν να αντεπεξέλθουν μόνες τους. Και καλώ όλα τα κράτη-μέλη να προσφέρουν ό,τι ζητεί η Ελλάδα σε υλική και τεχνική βοήθεια. Είμαι σε τακτική επαφή με την ελληνική κυβέρνηση, και συνεργαζόμαστε πολύ καλά.

Ήταν πραγματική η απειλή για προσωρινή αποβολή της Ελλάδας από τη ζώνη Σένγκεν ή στόχο είχε να λειτουργήσει ως μέσο πίεσης για να γίνουν αυτά που έπρεπε να γίνουν; Η πρόταση περί «μίνι Σένγκεν»;

Επί της ουσίας δεν τέθηκε ποτέ τέτοιο ζήτημα. Ολοι γνωρίζουν ότι μερική ή ολική κατάργηση της Σένγκεν σημαίνει ενταφιασμός της ευρωπαϊκής ιδέας. Γιατί αν άρουμε τη Σένγκεν έστω και προσωρινά, έστω και για λίγο, στέλνουμε ένα ηχηρό μήνυμα στον πλανήτη ότι η Ενωμένη Ευρώπη δεν μπορεί να εγγυηθεί την ασφάλεια των πολιτών της. Υπάρχουν βέβαια εκείνοι οι οποίοι δεν πιστεύουν στις αξίες της Ενωμένης Ευρώπης και ψάχνουν την ευκαιρία για να αποσυναρμολογήσουν το ευρωπαϊκό οικοδόμημα.

Γιατί θα λύσει το πρόβλημα η δημιουργία μιας Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής; Ποια η διαφορά της από τη Frontex και ποιοι θα συμμετέχουν; Θα αφορά και τρίτες χώρες, όπως η Τουρκία;

Όπως είπα και πριν, κοινές προκλήσεις απαιτούν κοινές λύσεις. Η προσφυγική κρίση δεν σταματά στα εθνικά σύνορα. Η ιδέα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής ήταν ήδη μία από τις προτεραιότητες της παρούσας Επιτροπής, ακόμη και πριν από τη μεταναστευτική κρίση, και έχω αναφερθεί σε αυτήν ακόμη και πριν από έναν χρόνο. Ο ρόλος της Frontex περιοριζόταν στην παροχή στήριξης στα κράτη-μέλη χωρίς δικαίωμα πρωτοβουλίας ή επιρροής στον τρόπο με τον οποίο τα κράτη-μέλη θα διαχειρίζονταν τα εξωτερικά τους σύνορα. Η μελλοντική Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα προχωρήσει ένα βήμα παραπέρα, με σεβασμό φυσικά

στο υφιστάμενο πλαίσιο της Συνθήκης και στην κρατική κυριαρχία των μελών της Ένωσης. Η Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή θα αποτελείται από την Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής καθώς και από στελέχη των εθνικών σωμάτων αρμοδίων για τη διαχείριση των συνόρων - μόνο τα μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όχι τρίτες χώρες.

Γιατί είναι σημαντικό που τα ελληνικά σύνορα θα αναγνωριστούν και ως ευρωπαϊκά; Μα τα ελληνικά σύνορα είναι ευρωπαϊκά! Αυτό είναι το νόημα: να μοιραστούμε τη διαχείριση των εξωτερικών μας συνόρων. Αυτό που θα ισχύει για τα εξωτερικά σύνορα στην ιταλική ή πολωνική πλευρά, θα ισχύει και για την ελληνική πλευρά.

Θα μπορεί η νέα δύναμη να επεμβαίνει χωρίς να προσκληθεί από το κράτος-μέλος; Πώς θα εφαρμοστεί αυτό στην πράξη, δεδομένου ότι η δράση της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής θα αγγίζει ευαίσθητα κυριαρχικά δικαιώματα των κρατών-μελών;

Αυτό που θα προτείνουμε θα είναι πλήρως εντός του πλαισίου των Ευρωπαϊκών Συνθηκών, του σεβασμού της κυριαρχίας των κρατών-μελών. Ωστόσο, τα κράτη-μέλη δεν μπορούν να το κάνουν μόνο τους. Ο νέος Οργανισμός θα εξασφαλίσει ότι οι κανόνες για την ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων θα εφαρμόζονται πλήρως και σωστά. Θα είναι σε θέση να αναλάβει δράση για την πρόληψη καταστάσεων κρίσης καθώς και να παρέμβει σε πρώιμο στάδιο στα εξωτερικά σύνορα. Αν η κατάσταση είναι κρίσιμη, θα είναι σε θέση να αναλάβει επείγουσα δράση απευθείας επί του εδάφους.

Πόσο άλλαξε η δουλειά σας στην Επιτροπή μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις στο Παρίσι; Μπορεί η Ευρώπη να ενισχύσει τη συνεργασία σε ευαίσθητα μέχρι σήμερα ζητήματα, όπως η ανταλλαγή πληροφοριών και προσωπικών δεδομένων;

Η τρομοκρατία και οι εσωτερικές υποθέσεις είναι το άλλο σημαντικό κομμάτι του χαρτοφυλακίου μου. Ήδη, από τη μέρα του χτυπήματος στο «Charlie Hebdo», έχουμε εργαστεί πολύ σκληρά για αυτό το θέμα, υποθετώντας μια Ευρωπαϊκή Ατζέντα για την Ασφάλεια. Έτσι, το έργο μας έχει προβλέψει, δυστυχώς, τέτοια τραγικά γεγονότα. Παρ' όλα αυτά, έχουμε επιταχύνει πολλά πράγματα τις τελευταίες εβδομάδες, όπως η Οδηγία και ο Κανονισμός για τα πυροβόλα όπλα, το Σχέδιο Δράσης για την παράνομη διακίνηση και εμπορία όπλων και εκρηκτικών, και φυσικά η Οδηγία κατά της τρομοκρατίας. Την περασμένη εβδομάδα, το Συμβούλιο κατέληξε σε συμφωνία για τα δεδομένα PNR και σήμερα η Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων ενέκρινε αυτή τη συμφωνία. Εμείς είπαμε ότι θα κάνουμε τα πάντα για να εγκρίνουμε τη συμφωνία πριν από το τέλος του έτους, και αυτή η Επιτροπή παραδίδει. Ναι, λοιπόν, η Ευρώπη μπορεί και πρέπει να ενισχύσει τη συνεργασία για την ανταλλαγή πληροφοριών, για να αποφύγουμε να συμβούν ξανά τέτοια φοβερά πράγματα. Η τρομοκρατία δεν γνωρίζει σύνορα, οπότε ο μόνος τρόπος για την καταπολέμησή της είναι μαζί και σε όλα τα μέτωπα: νομικά, αλλά και με συνεργασία, και σε πιο ήπιες πολιτικές οδούς λιγότερο σημαντικές, όπως η ριζοσπαστικοποίηση.

Έχει αρχίσει να υλοποιείται το οικονομικό πρόγραμμα στήριξης της Ελλάδας για τη διαχείριση του Προσφυγικού. Το ποσόν που έχει διατεθεί για την UNHCR προχωράει;

Βεβαίως, και ταχύτατα. Σε συνεννόηση με τον πρόεδρο της Επιτροπής και με εμένα, θα έρθει τη Δευτέρα στην Αθήνα η αντιπρόεδρος της Επιτροπής Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα για να το ανακοινώσει. Θα ήμουν και εγώ εκεί, αλλά η υποχρέωσή μου να βρίσκομαι στην Ιταλία την ίδια ημέρα για διμερείς επαφές με την ιταλική κυβέρνηση δεν μου το επιτρέπει. Όλα όσα έχουν ανακοινωθεί και από την ευρωπαϊκή και από την ελληνική πλευρά προχωρούν με γρήγορους ρυθμούς.

Η παρούσα προσφυγική κρίση θέτει υπό αμφισβήτηση τον ίδιο τον πυρήνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Θέτει υπό αμφισβήτηση την ίδια την ιδέα για το τι μας καθορίζει ως Ένωση: την αλληλεγγύη μας

Καλώ όλα τα κράτη-μέλη να προσφέρουν ό,τι ζητεί η Ελλάδα σε υλική και τεχνική βοήθεια. Είμαι σε τακτική επαφή με την ελληνική κυβέρνηση

Ο νέος Οργανισμός θα είναι σε θέση να αναλάβει δράση για την πρόληψη καταστάσεων κρίσης καθώς και να παρέμβει σε πρώιμο στάδιο στα εξωτερικά σύνορα

